

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2019 m. lapkričio 20 d.

ES tinkamai teikia ataskaitas dėl išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, tačiau reikia geresnių įžvalgų, kaip jį mažinti ateityje, teigia auditoriai.

Remiantis nauja Europos Audito Rūmų ataskaita, ES duomenys apie išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį teikiami atsižvelgiant į tarptautinius reikalavimus, o jo apskaita ilgainiui gerėja. Tačiau reikia geresnių įžvalgų dėl konkrečių sektorių, pavyzdžiui, žemės ūkio ir miškininkystės, teigia auditoriai. Jie taip pat siūlo toliau gerinti ataskaitas dėl to, kaip įgyvendinant ES ir valstybių narių klimato kaitos švelninimo politikas prisidedama prie išmetamo teršalų kiekio mažinimo tikslų pasiekimo 2020, 2030 ir 2050 m.

ES dalyvauja dedant visuotines pastangas sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį – ji siekia 20 % sumažinti jų kiekį iki 2020 m., 40 % – iki 2030 m. ir 80–95 % – iki 2050 m. Kad stebėtų pažangą siekiant šių tikslų, ES ir jos valstybės narės kasmet teikia šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ataskaitas. Jos taip pat parengia prognozes, skirtas įvertinti būsimą pažangą mažinant išmetamą teršalų kiekį, ir parodyti, ar klimato kaitos švelninimo politika ir priemonės bus veiksmingos.

Auditoriai vertino, ar Europos Komisija, padedama Europos aplinkos agentūros, tinkamai tikrino ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ir informacijos apie planuojamą išmetamo teršalų kiekio mažinimą kokybę.

Auditoriai nustatė, kad ES ir valstybių narių apskaitoje nurodytos septynios pagrindinės šiltnamio efektą sukeliančios dujos ir visi pagrindiniai sektoriai, kaip reikalaujama pagal Kioto protokolą. Jie taip pat nustatė, kad per tam tikrą laiką ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaita pagerėjo. Apskaitos kokybės peržiūra buvo patenkinama, o bendras neapibrėžtumo lygis pastaraisiais metais sumažėjo, nors tokių pačių rūšių patikrinimai nebuvo atliekami žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės (LULUCF) sektoriuje kaip kituose sektoriuose.

„Šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas ir su juo susijusio visuotinio atšilimo sustabdymas yra pagrindinis ES iššūkis, – teigė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta www.eca.europa.eu

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

narys Nikolaos Milionis. – *Komisija siekia pateikti tikslius duomenis apie išmetamo teršalų kiekio lygmenis. Šiuo metu ji turėtų toliau gerinti informaciją apie tendencijas ir politikos poveikio įvertinimus.*“

Kad iki 2020 m. sumažintų išmetamą teršalų kiekį, ES nustatė tikslus, kurie apima daugumą ataskaitose pateiktų duomenų, įskaitant apie tarptautinę aviaciją. Tačiau pirmieji tikslai yra nustatyti 2030 m. LULUCF sektoriui ir 2050 m. tarptautinei laivybai be jokių tarpinių ES tikslų ar išmetamo teršalų kiekio mažinimo priemonių. ES gairės ir pagalba padėjo valstybėms narėms pagerinti savo prognozes. Tačiau auditoriai įspėja, kad Komisija nevertino didelio nuokrypio nuo jos pačios bendro ES atskaitos scenarijaus rizikos. Šiuo metu pagal bendras valstybių narių prognozes po 2023 m. išmetamas teršalų kiekis mažėja mažiau nei pagal Komisijos atskaitos scenarijų.

Neseniai Komisija pateikė ilgalaikę strateginę viziją, kad iki 2050 m. ES poveikis klimatui taptų neutralus. Ji taip pat parengė keletą veiksmų gairių dėl sektorių, kuriuose išmetama beveik 70 % teršalų kiekio, pavyzdžiui, transporto ir energetikos. Tačiau nėra tokių specialių veiksmų gairių, skirtų kitiems svarbiems sektoriams, pavyzdžiui, LULUCF ir žemės ūkio, nes bendra žemės ūkio politika nustatyta 7 metų ciklui. Galiausiai, nors Komisija atlieka valstybių narių pateiktos informacijos kokybės patikras, ataskaitos dėl dabartinių priemonių poveikio tebėra neišsamios. Todėl Komisija negali pateikti išsamaus vaizdo, kiek ES ir valstybinėmis klimato kaitos švelninimo politikomis ir priemonėmis prisidedama prie 2020, 2030 ir 2050 m. išmetamo teršalų kiekio mažinimo tikslų pasiekimo.

Pastabos leidėjams

JT Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos skaičiavimais dėl žmogaus veiklos metu išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pasaulio temperatūra iki šiol pakilo apytiksliai 1,0°C virš ikipramoninių lygių. Šio pakilimo pasekmės, be kita ko, yra jūros lygio kilimas ir daugiau ekstremalių meteorologinių reiškinių. 1992 m. buvo pasirašyta Jungtinių Tautų bendroji klimato kaitos konvencija (JTBKKK), kuria siekiama stabilizuoti šiltnamio efektą sukeliančių dujų koncentraciją. Įmtasi tolesnių veiksmų, pasirašius Kioto protokolą (1997 m.) ir, visai neseniai, Paryžiaus susitarimą (2015 m.). Iki 2017 m. ES sumažino savo išmetamą teršalų kiekį 21,7 %, palyginti su 1990 m. kiekiu.

Specialioji ataskaita Nr. 18/2019 „ES išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis. Ataskaitos teikiamos tinkamai, tačiau reikia geresnių įžvalgų, kaip jį mažinti ateityje“ paskelbta EAR interneto svetainėje (eca.europa.eu) 23 ES kalbomis. Šiomet buvo paskelbti kiti EAR dokumentai glaudžiai susijusiomis temomis, visų pirma [specialioji ataskaita dėl Europos aplinkos ekonominių sąskaitų ir apžvalga dėl tvarumo ataskaitų teikimo ES](#).

EAR pristato savo specialiąsias ataskaitas Europos Parlamentui ir ES Tarybai bei kitoms suinteresuotosioms šalims, kaip antai nacionaliniams parlamentams, pramonės suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinės visuomenės atstovams. Didžioji dauguma mūsų ataskaitose pateikiamų rekomendacijų yra praktiškai įgyvendinamos.

Kontaktai spaudai dėl šios ataskaitos

Vincent Bourgeais, e. paštas: vincent.bourgeais@eca.europa.eu
Tel. (+352) 4398 47502 Mob. tel. (+352) 691 551 502